

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитеті

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша
«Қаржы нарығындағы жағдай туралы
(Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын
бақылау мен қадағалау комитетінің ақпараты
бойынша)» № 261 баспасөз - релизі

Қазақстан Республикасының банк секторы 2-
бетте

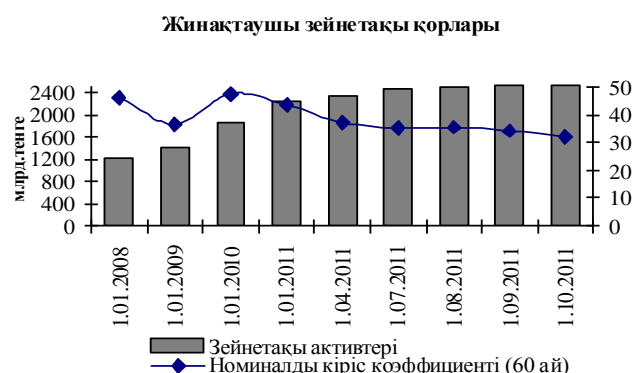
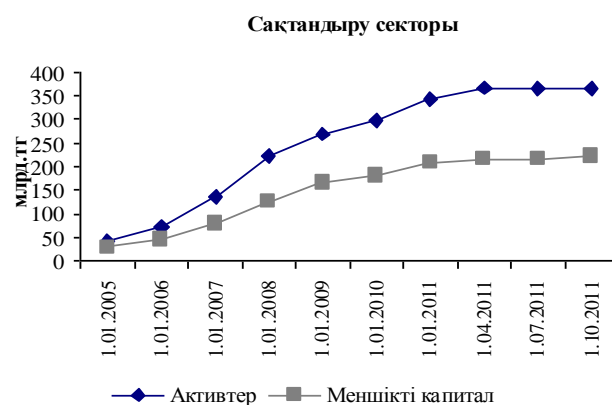
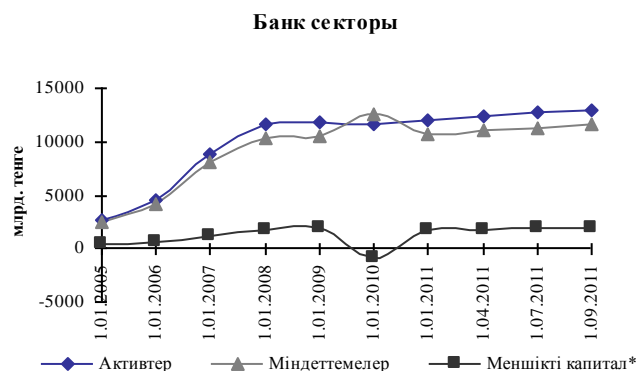
Қазақстан Республикасының сақтандыру
нарығы 5-бетте

Жинақтаушы зейнетақы жүйесі 7-бетте

Бағалы қағаздар нарығы 9-бетте

Банк операцияларының жекелеген түрлерін
жүзеге асыратын ұйымдар 10-бетте

Қаржылық қызмет көрсетуді тұтынушылардың
мүдделерін қорғау 11-бетте

* - Меншікті капитал Пруденциалдық нормативтер туралы ережеге сәйкес есептелді

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының қаржы нарығының негізгі көрсеткіштері

(млрд. теңге)

Атауы	Банк секторы	Жинақтаушы зейнетақы қорлары	Сақтандыру секторы	Ипотекалық ұйымдар
Жиынтық активтер	13 035,0	90,2	364,2	107,8
Жиынтық міндеттемелер	11 625,1	9,9	142,2	85,3
Меншікті капитал	1 409,9	80,3	222,0	22,5

БАНК СЕКТОРЫ

2011 жылғы қазандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банк секторы 39 екінші деңгейдегі банктер ұсынған.

1 қазандағы жағдай бойынша банктердің жиынтық активтері қыркүйекте 210,9 млрд.теңгеге немесе 1,6%-ға өсіп 13 035,0 млрд.теңге болды.

1 қазандағы банк секторының жиынтық есептік меншікті капиталы бір айда 0,9 млрд.теңгеге немесе 0,05%-ға өсіп, 1 946,4 млрд. теңге болды.

Шетел валютасында номинирленген активтер жиынтық активтерінің 38,8% немесе 5 057,5 млрд. теңге болды.

1 қазандағы жағдай бойынша банктердің несиелік портфелі (банкаралық заемдарды есептегенде) қыркүйекте 292,4 млрд.теңгеге немесе 3,0%-ға өсіп, 10 095,3 млрд.теңге болды. 1 қазандағы жағдай бойынша шетел валютасында берілген заемдар жиынтық несиелік портфелінің 45,6% немесе 4 599,1 млрд. теңге болды.

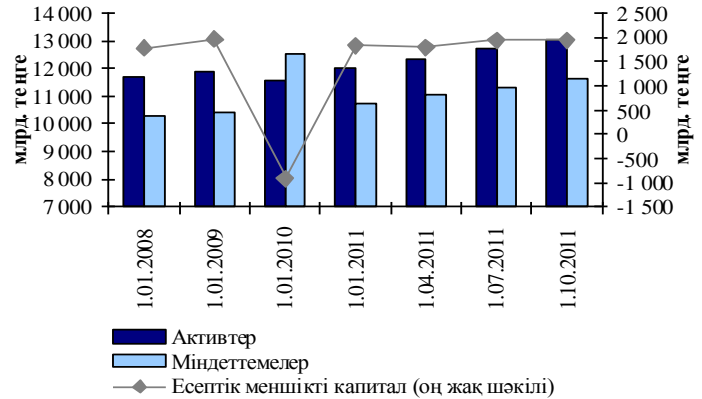
1 қазандағы жағдай бойынша банктердің кредиттік портфелінің құрылымында стандартты кредиттердің үлесі 25,3%, күмәнді – 52,5%, үмітсіз – 22,2% болды. (01.09.2011ж. стандартты кредиттердің үлесі - 25,1%, күмәнді – 53,7%, үмітсіз – 21,2%).

5-санаттағы күмәнді және үмітсіз заемдарға жататын кредиттер сомасы (бірыңғай кредиттер бойынша провизияларды ескере отырып)² жиынтық несиелік портфелінің 3 691,5 млрд. теңге немесе 36,6% болды, осы көрсеткіштің өсуі 204,5 млрд.теңге немесе 5,9% болды.

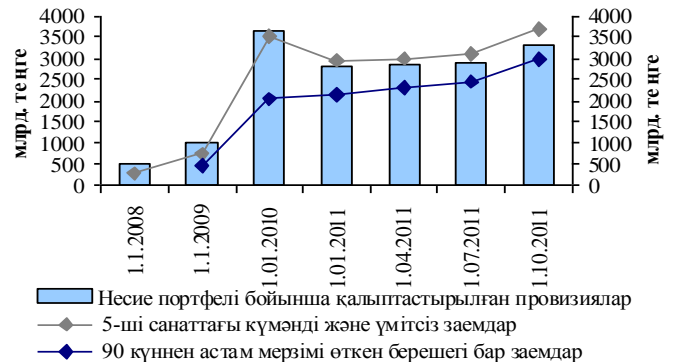
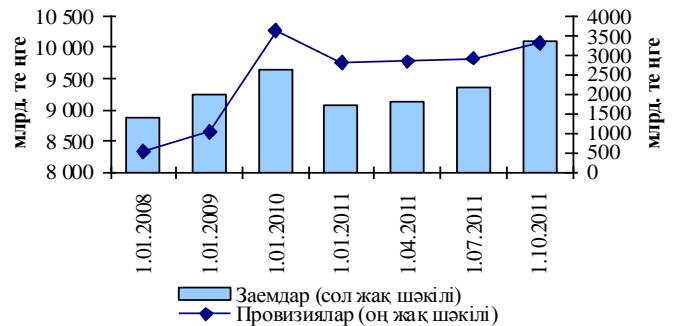
Ағымдағы жылғы 1 қазандағы төлемдер бойынша 90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар заемдар бір айда 158,9 млрд.теңгеге немесе 5,6%-ға өсіп, банктердің несиелік портфелінің 2 973,6 млрд.теңге немесе 29,5% болды.

1 қазандағы жағдай бойынша заемдар бойынша провизиялар (резервтер) көлемі 3 317,2 млрд. теңге немесе кредиттік портфелінің 32,9% болды.

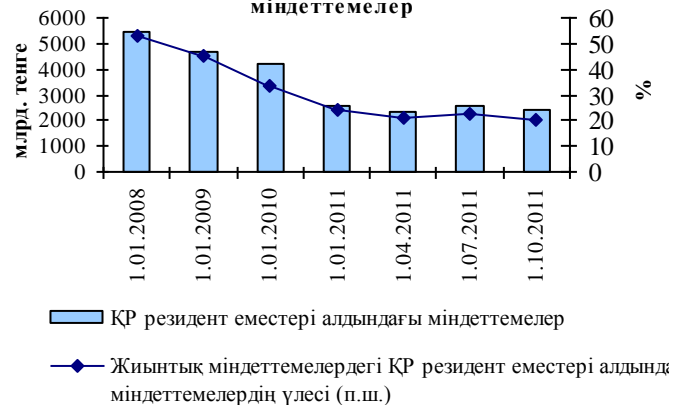
Активтер, міндеттемелер және есептік меншікті капитал

Банктердің несиелік портфелі

ҚР резидент еместері алдындағы міндеттемелер

² Бірыңғай кредиттердің портфелі бойынша жұмыс істемейтін заемдар нақты құрылған провизиялар сомасы ретінде есептеледі.

1 қазандағы жағдай бойынша банк секторының жиынтық міндеттемелері қыркүйекте 260,9 млрд.теңгеге немесе 2,3%-ға өсіп, 11 625,1 млрд. теңге болды. Оның ішінде ҚР резидент еместері алдындағы міндеттемелері бір айда 65,9 млрд. теңгеге немесе 2,7%-ға азайып, 2 392,7 млрд. теңге болды. ҚР резидент еместері алдындағы міндеттемелердің үлесі ағымдағы жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша жиынтық міндеттемелерінің 20,6% болды (01.01.2011 жылы осы көрсеткіш 23,9%-ды құрады).

Шетел валютасында номинирленген міндеттемелер ЕДБ жиынтық міндеттемелерінің 42,0% немесе 4 887,1 млрд. теңге болды.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша өтелгенге дейін қалған төлем мерзімдері бойынша ЕДБ ҚР резидент еместері алдындағы міндеттемелері

млрд. теңге	
Атауы	Сома
талап ету бойынша	132,6
1 айға дейін	54,4
1 айдан бастап 3 айға дейін	81,8
3 айдан бастап 6 айға дейін	123,5
6 айдан бастап 1 жылға дейін	110,1
1 жылдан бастап 2 жылға дейін	225,2
2 жылдан бастап 3 жылға дейін	289,7
3 жылдан бастап 5 жылға дейін	163,9
5 жылдан астам	1 132,3
Қаржылық емес міндеттемелер	79,2
ҚР резидент еместері алдындағы міндеттемелер	2 392,7

Екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған салымдар

Атауы	(млрд. теңге)					
	01.09.2011		01.10.2011		Өзгеруі, %	
	Барлығы	оның ішінде шетел валютасында	Барлығы	Барлығы	оның ішінде шетел валютасында	
Клиенттердің салымдары, оның ішінде:						
занды тұлғалардың	7 515,4	2 529,2	7 847,4	2 750,2	4,4	8,7
жеке тұлғалардың	4 959,5	1 471,6	5 238,0	1 653,9	5,6	12,4
Арнайы мақсаттағы еншілес ұйымдардың салымдары	2 555,9	1 057,6	2 609,5	1 096,3	2,1	3,7
	1,7	1,7	1,8	1,8	3,4	3,4

1 қазандағы жағдай бойынша банктердің жиынтық активтеріне қатысты жоғары өтімді активтерінің үлесі 21,3%-ды құрады.

2011 жылғы 1 қазанда екінші деңгейдегі банктер кірістерінің жиынтық сомасы 3 494,5 млрд. теңгені құрады. Шығыстар сомасы – 3 479,7 млрд. теңге (есепті күнде болған 11,3 млрд. теңге табыс салығын есептемегенде). 1 қазанда банктердің кірісі – 3,5 млрд. теңгені құрады.

Банк заңнамасын бұзғаны үшін қыркүйекте банктерге 4 міндеттеме хат, 3 жазбаша ұйғарым және 5 жазбаша ескерту шығарылды.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша сот шешімі бойынша мәжбүрлеп тарату процесінде 2 банк түр ("Валют-Транзит Банкі" АҚ және "Қазақстан Наурыз Банкі" АҚ).

САҚТАНДЫРУ НАРЫҒЫ

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша берілген лицензияларға сәйкес республиканың қаржы нарығында 38 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы жұмыс істейді, сонымен өмірді сақтандыру бойынша қызметті жүзеге асыратын лицензиясы 7 ұйымда бар, АҚЖ көлік құралдары иелерінің міндетті сақтандыру бойынша – 26 ұйымда бар. Сондай-ақ сақтандыру қызмет көрсету нарығында 14 сақтандыру брокерлер және 83 актуарийлер өз қызметін жүзеге асырады.

2011 жылғы 9 айда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының жиынтық активтері 6,1%-ға өсіп, 1 қазанда 364,2 млрд. теңге болды. Жиынтық меншікті капитал 6,4%-ға өсіп және 222,0 млрд. теңге болды. Сақтандыру резервтерінің сомасы 121,5 млрд.теңге болды.

1 қазандағы жағдай бойынша тікелей сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақының көлемі 129,6 млрд.теңге болды, бұл 2010 жылғы ұқсас көрсеткіштен 22,1%-ға көп. Оның ішінде міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 34,3 млрд. теңге (өткен жылғы ұқсас күнімен салыстырғанда 22,1%-ға өсуі), ерікті жеке сақтандыру бойынша сақтандыру сыйлықақылары 37,9 млрд. теңге (өткен жылғы ұқсас күнімен салыстырғанда 48,6%-ға өсуі), ерікті мүліктік сақтандыру бойынша – 57,5 млрд. теңге (өткен жылғы ұқсас күнімен салыстырғанда 9,5%-ға өсуі).

«Өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 1 қазанда 19,4 млрд. теңге (01.10.2010ж. жағдай бойынша – 12,7 млрд.теңге), ал тікелей сақтандыру шарттары бойынша қабылданған жиынтық сақтандыру сыйлықақыларындағы өмірді сақтандыру үлесі (2010 жылғы 1 қазанда 12,0% болды) 15,0% болды.

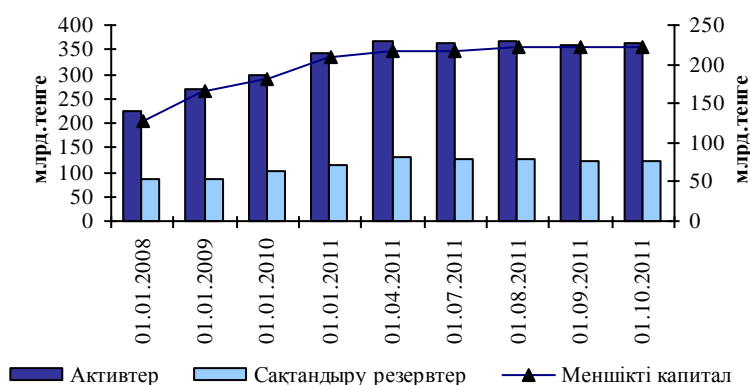
1 қазандағы жағдай бойынша қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының сомасы 49,8 млрд. теңге немесе сақтандыру сыйлықақыларының жалпы көлемінің 38,4% болды, бұл ретте ҚР резидент еместеріне сақтандыру сыйлықақыларының жалпы көлемінің 30,3% қайта сақтандыруға берілді (2010ж. 1 қазандағы ҚР резидент еместеріне қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының үлесі 39,6%).

2011 жылғы 9 айда тікелей сақтандыру шарттары бойынша жасалған сақтандыру төлемдерінің көлемі 31,0 млрд.теңге болды, бұл өткен жылдың көрсеткішінен 65,8% көп. Оның ішінде міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру төлемдерінің көлемі 8,4 млрд. теңге (өткен жылғы ұқсас күнімен салыстырғанда 18,3%-ға өсуі), ерікті жеке сақтандыру бойынша – 15,1 млрд. теңге (өткен жылғы ұқсас күнімен салыстырғанда 62,4%-ға өсуі) және ерікті мүліктік сақтандыру бойынша – 7,5 млрд. теңге (өткен жылғы ұқсас күнімен салыстырғанда 3,3 есеге өсуі) болды.

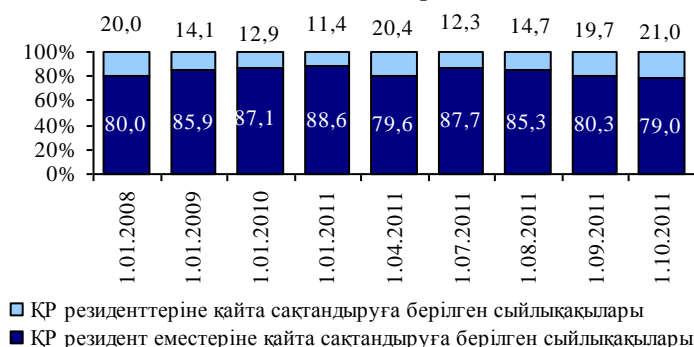
Қазіргі уақытта сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру жүйесінде 27 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қатысады.

Қыркүйекте сақтандыру нарығының қызметін реттейтін заңнама бұзушылығын болдырмау мақсатында сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының атына 3 міндеттеме хат жіберілді.

Негізгі көрсеткіштер

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақылары

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 2 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы («Алтын Полис» СК» АҚ және «Premier Сақтандыру» АҚ) мәжбүрлеп тарату барысында, 1 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ерікті тарату барысында («Темір Ат» СК» АҚ).

ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІ

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша республикада 11 жинақтаушы зейнетақы қоры жұмыс істейді, олардың республика өңірлерінде 79 филиалы және 51 өкілдігі бар.

Зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға лицензия 12 жинақтаушы зейнетақы қорында бар және барлық 12 қорда зейнетақы активтерін дербес басқаруға лицензиясы бар. Қыркүйек айында жинақтаушы зейнетақы қорларына зейнетақы жарналарын тартуға және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруға, сондай-ақ зейнетақы активтерін дербес басқаруға лицензия берілген жоқ.

2011 жылғы 1 қазанда міндетті зейнетақы жарналары бойынша шоттарының саны жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасы 2 516,7 млрд. теңгемен 8 145 772 болды. Ағымдағы жылғы қаңтар-қыркүйекте міндетті зейнетақы жарналарын аударатын салымшылардың шоттарының саны 155 990 бірлікке (2%) ұлғайды, жинақталған зейнетақы қаражаты 264,1 млрд. теңгеге (11,7%) ұлғайды.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша ерікті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың (алушылардың) шоттарының саны жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасы 1,2 млрд. теңгемен 38 335 болды. Жылдың басынан ерікті зейнетақы жарналарын аударатын салымшылардың шоттарының саны 1 199 бірлікке (3,0%) азайды.

2011 жылғы 1 қазанда ерікті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың (алушылардың) шоттарының саны жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасы 110,3 млн. теңгемен 4 093 шот болды.

Салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасы қаңтар-қыркүйекте 264,2 млрд. теңгеге (11,7%) ұлғайып, 2011 жылғы 1 қазанда 2 522,4 млрд. теңге болды.

Зейнетақы жарналарының жалпы түсімі қаңтар-қыркүйекте 292,1 млрд. теңгені құрады.

Салымшылардың (алушылардың) дербес зейнетақы шоттарына бөлінген, зейнетақы активтерін инвестициялаудан түскен «таза» инвестициялық кіріс сомасы (комиссиялық сыйлықақыларды шегергенде) қаңтар-қыркүйекте 37,9 млрд. теңгеге азайып, 2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 533,5 млрд. теңге болды.

Салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражаттарының жалпы сомасындағы «таза» инвестициялық кірістің үлесі 2011 жылғы 1 қазанда 21,1%-ды құрады.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша жинақтаушы зейнетақы қорларынан сақтандыру ұйымдарына зейнетақы төлемдері мен аударымдары 214,2 млрд. теңге болды.

2011 жылғы қаңтар-қыркүйекте қорлар алушыларға жалпы сомасы 51,8 млрд. теңгеді зейнетақы төлемдерін жүзеге асырды. Салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражатын бір қордан екінші қорға аударым жасау 2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 1 262,5 млрд. теңгені құрады.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтері бойынша орташа алынған номиналды кіріс коэффициенттері мыналарды құрады:

- 5 жылдық кезеңде (2006 жылғы қыркүйек – 2011 жылғы қыркүйек) – 32,25% (ұқсас кезеңде жинақталған инфляция деңгейі – 61,59%). Түзетілген орташа алынған номиналды кіріс коэффициенті – 31,90%;

- 3 жылдық кезеңде (2008 жылғы қыркүйек – 2011 жылғы қыркүйек) – 17,71% (ұқсас кезеңде жинақталған инфляция деңгейі – 22,94%);

- 12 айда (2010 жылғы қыркүйек – 2011 жылғы қыркүйек) – 4,46% (ұқсас кезеңде жинақталған инфляция деңгейі – 8,70%).

Зейнетақы жарналарының, "таза" инвестициялық кірістің жинақталған зейнетақы қаражатының өзгеру динамикасы

2011 жылғы 1 қазанда бағалы қағаздар шығарылымы бойынша эмитенттері дефолтқа жол берген бағалы қағаздардың үлесі зейнетақы активтерінің жалпы көлемінен 0,7% болды, бұл абсолюттік мәнінде 18,6 млрд.теңге болды.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының жекелеген нормаларын орындамағаны үшін жинақтаушы зейнетақы қорларына қатысты 1 жазбаша ұйғарым жіберілді, 1 жазбаша міндеттеме талап етілді және 2 жазбаша келісім жасалды.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша соттың шешімі бойынша мәжбүрлеп тарату процесінде 2 жинақтаушы зейнетақы қоры тұр: «Валют – Транзит Қоры» ЖЗҚ» АҚ, «Қорғау» ЖЗҚ» АҚ.

БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫ

Корпоративті бағалы қағаздар нарығында қолданыстағы шығарылымы бар акционерлік қоғамдар саны 2011 жылғы 1 қазанда 2 157 қоғам болды. Сондай-ақ, нарықта 73 брокер-дилер, 10 тіркеуші, 10 кастодиан банк, 14 зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйым (ЗАИБЖАҰ), 34 инвестициялық портфельді басқарушы және 3 трансфер-агент жұмыс істейді.

Қыркүйекте 79 акция шығарылымы (проспектілеріне өзгерістер енгізілген және мемлекеттік тіркеу туралы куәлігі ауыстырылған акциялар шығарылымын есепке алғанда) тіркелді.

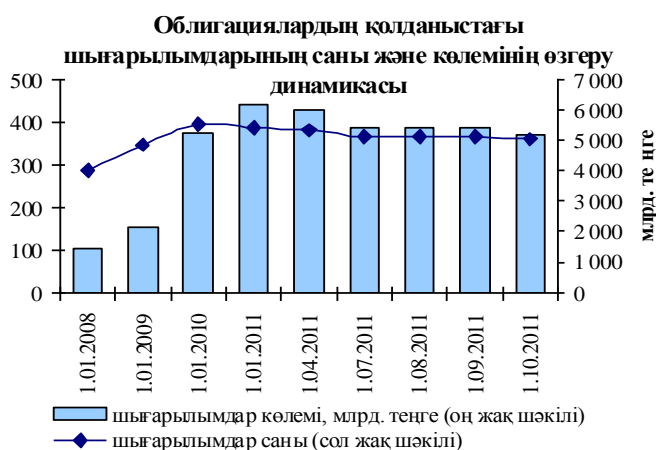
Сондай-ақ, қыркүйекте облигациялық бағдарламалар аясында жалпы номиналды құны 14,0 млрд.теңгемен 1 дербес облигациялар шығарылымы, жалпы номиналды құны 4,5 млрд.теңгемен 1 облигация бағдарламасы және жалпы номиналды құны 7,5 млрд.теңгемен 1 облигация бағдарламасы тіркелді. Одан басқа, есепті кезеңде жалпы номиналды құны 62,4 млрд.теңге құнымен 4 облигация шығарылымы өтелді. Жалпы қолданыстағы облигациялық бағдарламалардың саны 2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша жалпы номиналды құны 4 239,3 млрд.теңгемен 77 шығарылым болды.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша айналыста 361 қолданыстағы мемлекеттік емес облигациялардың шығарылымдары болды, олардың жиынтық номиналды құны 5 195,8 млрд. теңгені құрады.

Бағалы қағаздар нарығында жұмыс істейтін инвестициялық пай қорларының саны 2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 152 (116 – жабық, 12 – ашық және 24 – аралық) болды. Сондай-ақ, есепті күнге нарықта 32 акционерлік инвестициялық қор қызмет атқаруда.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша KASE ресми тізіміне енгізілген ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздар шығарылымдарының саны: «Борыштық бағалы қағаздар» секторы бойынша – 244 шығарылым, «Акциялар» секторы бойынша – 89 шығарылым және «Инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары» секторы бойынша – 2 шығарылым.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының жекелеген нормаларын орындамағаны үшін бағалы қағаздар эмитенттеріне қатысты 4 жазбаша ұйғарым жіберілді, 4 хат міндеттеме талап етілді және 1 жазбаша келісім жасалды.

БАНК ОПЕРАЦИЯЛАРЫНЫҢ ЖЕКЕЛЕГЕН ТҮРЛЕРІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ҰЙЫМДАР СЕКТОРЫ

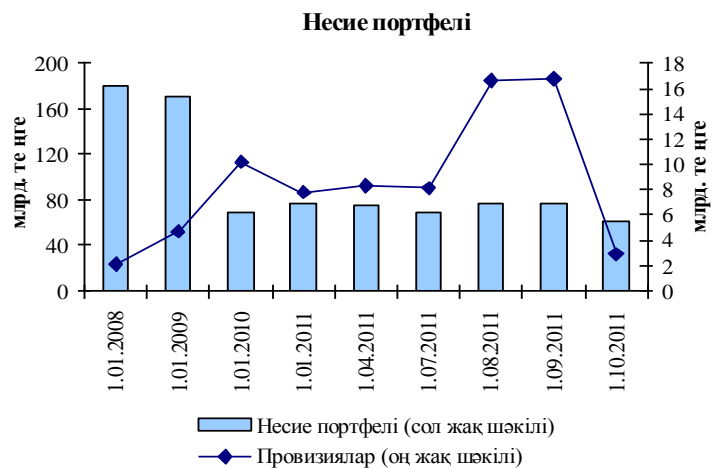
2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша республиканың қаржы нарығында банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыруға лицензиялары бар 4 ипотекалық ұйым және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын 10 ұйым жұмыс істейді.

2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық активтерінің сомасы қыркүйекте 6,1 млрд. теңгеге немесе 5,4%-ға өсіп, 107,8 млрд. теңге болды.

Жиынтық міндеттемелер 2011 жылғы 1 қыркүйектегі деректермен салыстырғанда 6,2 млрд. теңгеге немесе 6,8%-ға азайып, 85,3 млрд. теңгені құрады. Ипотекалық ұйымдардың баланс бойынша меншікті капиталы 22,5 млрд. теңге болды.

Есепті күнге ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфелі 60,6 млрд. теңге болды, бұл ағымдағы жылдың 1 қыркүйектегі көрсеткіштен 15,9 млрд. теңгеге немесе 20,8%-ға төмен.

Ипотекалық ұйымдардың кредиттік портфелінің құрылымында 2011 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша стандартты кредиттердің үлесі - 89,4%, күмәнділер үлесі - 8,3%, үмітсіздер үлесі – 2,3% болды. (2011 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша стандартты кредиттердің үлесі – 70,6%, күмәнділер үлесі – 10,2%, үмітсіздер үлесі – 19,2% болған).

ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІ ТҰТЫНУШЫЛАРДЫҢ МҮДДЕЛЕРІН ҚОРҒАУ

2011 жылғы қыркүйекте Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетіне (бұдан әрі – Комитет) жеке және заңды тұлғалардан 353 өтініш келіп түсті, оның ішінде: 341 жазбаша өтініш, электронды адреске келіп түскен 8 өтініш, факсимильді байланыс арқылы 4 өтініш.

Бұл ретте, есепті кезеңде жеке тұлғалардың 16 өтініштен тұратын 1 ұжымдық өтініш келіп түсті.

Сонымен, 2011 жылғы қыркүйекте Комитетке келіп түскен өтініштердің жалпы саны 368 құрады.

Келіп түскен **353** өтініштің:

– **233** өтініш – екінші деңгейдегі банктердің (бұдан әрі – банктер) қызметіне қатысты (жалпы санының 66,01%), оның 211 қаралған өтініштің (өткен кезеңдерде келіп түскен 90 өтініштерді қосқанда) - 0 негізделген;

– **9** өтініш – банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың қызметіне қатысты (жалпы санының 2,55%), оның 4 қаралған өтініштің - 0 негізделген;

– **27** өтініш – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының қызметіне қатысты (жалпы санының 7,65%), 30 қаралған өтініштің (өткен кезеңдерде келіп түскен 19 өтінішті қосқанда) - 1 негізделген (қаралған өтініштердің жалпы санының 3,33%);

– **6** өтініш бағалы қағаздар нарығы субъектілерінің қызметіне қатысты (жалпы санының 1,70%), 8 қаралған өтініштің (өткен кезеңдерде келіп түскен 4 өтінішті қосқанда) - 0 негізделген;

– **21** өтініш жинақтаушы зейнетақы қорларының (бұдан әрі - ЖЗҚ) қызметіне қатысты (жалпы санының 5,94%), 22 қаралған өтініштің (өткен кезеңдерде келіп түскен 19 өтінішті қосқанда) - 0 негізделген;

– **48** жеке және заңды тұлғалардың (оның ішінде қаржы ұйымдарының) Қазақстан Республикасының заңнама нормалары бойынша және Комитеттің құзыретіне кіретін өзге де мәселелер бойынша түсіндірмелер беру туралы (жалпы санының 13,60%);

– **9** Комитеттің құзыретіне кірмейтін мәселелер бойынша өтініштер (жалпы санының 2,55%).

Төменде 2011 жылғы қыркүйекте банктердің, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарының, сақтандыру нарығында қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың, ЖЗҚ, бағалы қағаздар нарығында қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың, акционерлік қоғамдардың бөлігіндегі өтініштер және өтініштердің жалпы көлеміндегі олардың үлес салмағы жөнінде мәліметтер келтірілген:

1-кесте

№	Қаржы нарығының субъектілері (қаржы ұйымдары, акционерлік қоғамдар)	Есепті кезеңде			
		Келіп түскен өтініштер		Қаралуы аяқталған	Есепті кезеңнің соңында қарау үстінде
		Саны	Қаржы нарығының тиісті секторындағы келіп түскен өтініштердің үлес салмағы, %	Саны**	
<i>Екінші деңгейдегі банктер</i>					
1	«Альянс Банк» АҚ	56	24,03	21	35
2	«Казкоммерцбанк» АҚ	39	16,74	22	17
3	«Темірбанк» АҚ	39	16,74	31	8
4	«БТА Банк» АҚ	22	9,44	9	13
5	«Банк ЦентрКредит» АҚ	17	7,30	7	10

6	«Қазақстан Халық Жинақ Банкі» АҚ	16	6,87	6	10
7	«АТФБанк» АҚ	9	3,86	6	3
8	«Kaspi Bank» АҚ	9	3,86	4	5
9	«Хоум Кредит Банк» АҚ	8	3,43	4	4
10	«Цеснабанк» АҚ	6	2,58	4	2
11	«Еуразиялық банк» АҚ	3	1,28	3	0
12	«Нұрбанк» АҚ	2	0,86	0	2
13	«Банк Астана Финанс» АҚ	2	0,86	2	0
14	«Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банк» АҚ	1	0,43	0	1
15	«RBS (Kazakhstan)» АҚ	1	0,43	0	1
16	«Қазақстан инновациялық коммерциялық банк» АҚ	1	0,43	1	0
17	«Asia Credit Bank» АҚ	1	0,43	0	1
18	ҚР Премьер-Министрі Кеңесі жіберген 16 өтініш берушінің ұжымдық өтініші	1	0,43	1	0
	Жиынтығы:	233	100 66,01*	121	112
Банк операцияларының әжекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар					
1	«БТА Ипотека» «БТА Банк» ЕИҰ АҚ (лицензия ерікті қайтарылды)	6	66,67	3	3
2	«Астана-финанс» ипотекалық ұйымы АҚ	2	22,22	1	1
3	«Қазақстан ипотекалық компаниясы» ИҰ» АҚ	1	11,11	0	1
	Жиынтығы:	9	100 2,55*	4	5
Сақтандыру нарығы					
1	«НСК» СК» АҚ	3	11,11	2	1
2	«Астана-Финанс» СК» АҚ	3	11,11	0	3
3	«Аманат иншуранс» СК» АҚ	3	11,11	1	2
4	«ПАНА Иншуранс» СК» АҚ	3	11,11	2	1
5	«САЯ» СК» АҚ	2	7,42	1	1
6	«БТА Страхование» СК» АҚ	2	7,42	1	1
7	«КазкоммерцПолис» СК» АҚ	2	7,42	0	2
8	«АСКО» СК» АҚ	1	3,70	0	1
9	«НОМАД Иншуранс» СК» АҚ	1	3,70	1	0
10	"Мемлекеттік аннуитеттік компания" өмірді сақтандыру компаниясы" АҚ	1	3,70	0	1
11	«Транс Ойл» СК» АҚ	1	3,70	1	0
12	"Alliance – Өмірді сақтандыру" сақтандыру компаниясы» АҚ	1	3,70	0	1
13	«БТА өмір» Өмірді сақтандыру бойынша ЕК» АҚ	1	3,70	1	0
14	«ЭкоПолис» СК» АҚ	1	3,70	0	1
15	«Астана Финанс» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ	1	3,70	1	0
16	«Атланта Полис» СК» АҚ (таратылатын компания)	1	3,70	0	1
	Жиынтығы:	27	100 7,65*	11	16
Бағалы қағаздар нарығы					
1	«САIFC» АҚ	2	33,32	0	2
2	«Зерде» тіркеуші» АҚ	1	16,67	1	0
3	«Қазмұнайгаз» АҚ	1	16,67	1	0
4	«RESMI» АҚ	1	16,67	1	0
5	Тау-кен металлургия қоры ИЗҚ	1	16,67	1	0
	Жиынтығы:	6	100 1,70*	4	2
Жинақтаушы зейнетақы жүйесі					

1	«ҰларҮміт» ЖЗҚ» АҚ	7	33,34	1	6
2	«ОТАН» ЖЗҚ» АҚ	3	14,29	0	3
3	«МЖЗҚ» ЖЗҚ» АҚ	3	14,29	1	2
4	«Аманат Қазақстан» ЖЗҚ» АҚ	2	9,52	0	2
5	«Қазақстан Халық Банкінің ЖЗҚ» АҚ	2	9,52	0	2
6	«Атамекен» ЖЗҚ» АҚ	1	4,76	0	1
7	«МұнайГаз – Дем» ЖЗҚ» АҚ	1	4,76	0	1
8	«ГРАНТУМ» ЖЗҚ» АҚ	1	4,76	0	1
9	«БТА Қазақстан» ЖЗҚ» АҚ «БТА Банк» АҚ ЕҰ («ҰларҮміт» ЖЗҚ» АҚ қосылу арқылы қайта құрылды)	1	4,76	1	0
	Жиынтығы:	21	100	3	18
			5,94*		
	ЖИЫНТЫҒЫ:	296	83,85**	143	153

*- өтініштің жалпы санындағы сектордың үлес салмағы

** - барлық өтініштер негізделген болып табылмайды

Банк секторы

2011 жылғы қыркүйекте Комитетке банк қызметінің мәселесі **233** өтініш келіп түсті.

Мынадай мәселелер халық үшін өзекті болып қалуда:

- заемдарды өтеу бойынша мерзімін ұзарту мүмкіндігін беру, ипотекалық заемдар бойынша сыйақы ставкасын азайту жағына қарай қайта қарау және заемдар бойынша өсімпұлды алып тастау арқылы заемдарды қайта құрылымдау;
- заемдар бойынша борыштарды кешіру, оның ішінде мемлекеттік көмек көрсетуді қоса;
- заем бойынша сыйақы ставкаларын көтеру;
- кепілге салынған мүлікті сотпен/соттан тыс сату;
- заем бойынша ай сайынғы төлемді, есептелген өсімпұлды, сыйақы мөлшерін және есептелген өсімпұлды есептеудің дұрыстығын тексеру;
- салымдарды қайтару;
- пластикалық карталармен операциялар жасау.

Жеке және заңды тұлғалардың барлық жоғарыда аталған және өзге де сұратулары бойынша тиісті түсіндірмелер берілді.

Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар

2011 жылғы қыркүйекте банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың қызметі мәселелері бойынша Комитетке 9 өтініш келіп түсті.

Есепті айда келіп түскен өтініштер мынадай мәселелерге қатысты болды:

- заемдарды мерзімін ұзарту және ай сайынғы төлемді төмендету арқылы қайта құрылымдау;
- заемдарды қайта құрылымдау;
- кепілге салынған мүлікті сотпен/соттан тыс сату.

Жеке және заңды тұлғалардың барлық жоғарыда аталған және өзге де сұратулары бойынша тиісті түсіндірмелер берілді.

Сақтандыру нарығы

2011 жылғы қыркүйекте сақтандыру қызметі мәселелері бойынша Комитетке 27 өтініш келіп түсті оның ішінде:

- міндетті сақтандыру бойынша – 20 өтініш;
- ерікті сақтандыру бойынша – 4 өтініш;
- сақтандыру түрін көрсетпей – 3 өтініш.

Өтініштердің негізгі бөлігі сақтандыру ұйымдарының міндетті және ерікті сақтандыру түрлері бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асырмау, уақтылы және толық көлемде жүзеге асырмау мәселелеріне, сондай-ақ Қазақстан Республикасы сақтандыру заңнамасының нормаларына түсініктемелер беруге қатысты болды.

Жеке және заңды тұлғалардың барлық жоғарыда аталған және өзге де сұратулары бойынша тиісті түсіндірмелер берілді.

Есепті кезеңде жеке тұлғалардың өтініштерін қарау нәтижесі бойынша Комитет «Алатау» СК» АҚ-ның қызметінде «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру» Қазақстан Республикасы Заңының қабылданған құжаттар туралы анықтама жасамау бөлігінде 25-бабының талаптарын бұзғаны анықталды, осыған байланысты сақтандыру компаниясына қатысты шектеулі ықпал ету шарасын қолдану туралы мәселесі қаралады.

Бағалы қағаздар нарығы

2011 жылғы қыркүйекте бағалы қағаздар нарығы мәселелері бойынша Комитетке 6 өтініш келіп түсті.

Өтініштер қолданыстағы заңнаманың акцияларды тіркеу, айырбастау және акция құнын есептеу, сондай-ақ дивиденттерді төлемеу бөлігінде түсініктемелер алуға қатысты болды.

Жеке және заңды тұлғалардың барлық жоғарыда аталған және өзге де сұратулары бойынша тиісті түсіндірмелер берілді.

Жинақтаушы зейнетақы жүйесі

2011 жылғы қыркүйекте ЖЗҚ қызметіне қатысты Комитетке **21** өтініш келіп түсті.

Есепті кезеңде қаралатын шағымдар мен өтініштердің елеулі бөлігі мынадай мәселелерге қатысты болды:

- салымшының ниетін білдірусіз не зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартты жасамай жинақталған зейнетақы қаражатын аудару;
- жинақталған зейнетақы қаражатын бір қордан екінші қорға аудару кезінде оның азаюы;
- жинақталған зейнетақы қаражатын төлеуден бас тарту.

Жеке және заңды тұлғалардың барлық жоғарыда аталған және өзге де сұратулары бойынша тиісті түсіндірмелер берілді.